

نظام آرا در آموزش

معلم

اسوهی عملی

دانش‌آموزان است؛ چه از ابعاد

مادی و چه معنوی. گاهی برخی از معلمان

با شخصیت ظاهری و باطنی خود چنان تأثیری بر

دانش‌آموزان می‌گذارند که سرنوشت و آینده‌ی دانش‌آموز را برای

همیشه عمر تحت تأثیر قرار می‌دهند. اینجاست که نقش معلم به‌عنوان

رهبر و انبیاپی بودن آن، بیش از هر زمان دیگر نمایان می‌شود. یکی از این

ابعاد، پوشش ظاهری و آراستگی ایشان هنگام حضور در کلاس درس است.

قرآن کریم و احادیث اسلامی بر پوشش و لباس و آراستگی ظاهری تأکید

کرده‌اند و در اسلام استفاده کردن از زیبایی‌های طبیعت، لباس‌های زیبا و

متناسب، به‌کار بردن انواع عطرها و امثال آن‌ها، نه تنها مجاز شمرده شده،

بلکه توصیه و سفارش نیز شده است.

امام حسن مجتبی (ع) هنگامی که به نماز برمی‌خاست، بهترین

لباس خود را می‌پوشید. هنگامی که از ایشان در مورد علت آن پرسیدند،

فرمودند: «خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. به همین جهت من

برای راز و نیاز با پروردگارم لباس زیبا می‌پوشم.»

و **امام صادق (ع)** نیز بر پوشیدن لباس زیبا تأکید داشتند. همه‌ی این

مصادیق مؤید اهمیت نوع پوشش و توجه به ظاهر در همه‌ی افراد جامعه،

به‌ویژه معلمان است که نقش تربیتی دارند (مکارم شیرازی، ۱۳۸۲).

از دیدگاه روان‌شناسی نیز نحوه‌ی پوشش معلم بر آرامش و شخصیت

خود او و دانش‌آموزانش و حتی میزان یادگیری آنان تأثیر شگرفی دارد.

پس، اهمیت دادن به آراستگی معلمان از اولویت‌هایی است که بهتر

است در برنامه‌های مدرسه مورد توجه قرار گیرد.

همه‌ی ما در سال‌های کاری خود به تأثیر شگفت‌انگیز رنگ‌ها در

یادگیری دانش‌آموزان، بالا بردن انگیزش و خلاقیت در یادگیری،

کاهش استرس، تنش و خستگی‌های روحی و روانی دانش‌آموزان و

معلمان کلاس درس آگاهیم و روزهایی که با لباس شاد و آراستگی

ظاهر در مدرسه حاضر می‌شویم، نگاه زیرچشمی دانش‌آموزان و

پیچ‌پیچ‌های آنان را تجربه کرده‌ایم.

برخی از روان‌شناسان معتقدند، هیچ‌کس نمی‌تواند منکر اثر رنگ‌ها در

آموزش باشد، زیرا همه‌ی رنگ‌ها در همه‌ی حالات، به‌خصوص زمانی که ذهن

آدمی تمرکز پیدا می‌کند و سلول‌های مغزی‌اش شروع به ضبط و نگهداری

داده‌های جدید می‌کنند، در تمام افراد بشری یکسان عمل می‌کنند. معلم

که عضو بسیار مهم و فعال کلاس به‌شمار می‌رود، باید ظاهری آراسته و

منظم داشته باشد و به‌گونه‌ای لباس بپوشد که نظم و آرامش را در

دانش‌آموز تداعی کند.

معلم باید با توجه به حدود اسلامی، لباسی مناسب و

درخور شأن و مقامش، به‌عنوان یک الگو برای

دانش‌آموزان، انتخاب کند و لباسی

بیوشد که از طریق آن،

حسین نقوی

مدیر آموزشگاه است

علی‌آباد کتول

زهره که

معاون آموزشگاه است

علی‌آباد کتول

هم

شئون اسلامی رعایت

شود و هم فضایی ایجاد شود که در

دانش آموز احساس نزدیکی به وجود آید.

معلمان باید در نحوه پوشش خود تنوع داشته

باشند. تنوع رنگ‌های انتخابی معلمان نه تنها باعث

جذابیت ایشان در بین دانش آموزانش می‌شود، بلکه

شرایط کسب‌کننده و یکنواخت را برای دانش آموزان

کاهش می‌دهد و باعث ایجاد روحیه شاد در دانش آموزان

می‌شود. از بعد دیگر، لباس‌های رنگ روشن و جذاب، از

نظر تمیزی و نظافت و الگو بودن برای دانش آموزان،

به صورت غیرمستقیم آموزش تمیزی می‌دهند.

معلمی که با رنگ روشن و رعایت پاکیزگی در

کلاس درس حاضر می‌شود، به یادآوری لفظی رعایت

بهداشت فردی نیاز ندارد. او با عمل خود الگوی

دانش آموزان قرار می‌گیرد و تأثیر رفتار و عملش بسیار

عمیق‌تر از گفتارش در انتقال رعایت بهداشت است.

در حدیثی از رسول گرامی اسلام (ص) آمده است:

«لباس نو بپوش و نیک‌نام زندگی کن.» از این حدیث

نبوی می‌توان فهمید، میان نیک‌نامی و پوشیدن لباس

نوعی ارتباط وجود دارد. اگرچه لباس شخصیت ما را شکل

نمی‌دهد، اما نوع لباس و وضع ظاهر افراد غالباً پایه‌ای برای

قضاوت اولیه در مورد افراد است و بر قضاوت‌های دیگران

نسبت به ما تأثیر شگرفی دارد. (رشد معلم، آبان ۱۳۹۱).

ظاهر و لباس معلم در همه‌ی مدارس اهمیت ویژه‌ای دارد

و در مدارس خاص و استثنایی، این موضوع اهمیت دو چندان

می‌یابد. در این مدارس، معلمان باید در نحوه برقراری ارتباط

مطلوب با دانش آموزان خاص و خانواده‌های آنان و نیز بر فرایند

یاددهی - یادگیری با شیوه‌های تخصصی و نوین تسلط داشته باشند.

اما به دلیل شرایط خاص روحی و روانی دانش آموزان و حتی حفظ

روحیه شاد و بانشاط هم برای معلمان و هم برای دانش آموزان، پوشش

معلم و استفاده از رنگ‌های شاد و فرحبخش بسیار اهمیت دارد. حتی نوع

پوشش و آراستگی معلم می‌تواند بر خانواده و نگرش آنان نسبت به شرایط

فرزندشان تأثیر مثبت داشته باشد. این موضوع را در سال‌های کاری خود

تجربه کردیم و رعایت آراستگی ظاهری معلم و تفاوت آن را در دو

بازه‌ی زمانی آغاز و پایان سال بر دانش آموزان و اولیای

آنان مشاهده کردیم.

استگی و پرورش

ی شاهکوئی

شنایی شهید گولانی

- استان گلستان

مشکی کمر

شنایی شهید گولانی

- استان گلستان